

Ob novini 1844.

Spet terte so rodile,
 Prijatli, vince nam sladko,
 Ki nam oživlja žile
 Serce razjasni in okó,
 Ki vtopí
 Vse skerbí,
 Veselo upanje budí!

Komu prvo zdravico
 Napili bomo krog in krog?
 Slovincov porodnico
 Deželo našo živi Bog
 Brate vse,
 Kar nas je
 Sinov slovenske matere!

V sovražnike 'z oblakov
 Rodu naj naš'ga treši grom!
 Prost, ko je bil očakov,
 Naprej naj bo Slovincov dom;
 Naj zdrobé
 Njih roké
 Verige vse, ki jim težé.

Edinost, sreča, sprava
 K nam naj nazaj se vernejo,
 Otroci, kar ima Slava,
 Vsi naj si v roke sežejo,
 De oblast
 Spet in čast
 Ko ble ste, boste naša last.

Bog živi vas Slovenke,
 Prelepe, žlahtne rožice;
 Ni take je mladenke
 Ko naše je kerví deklè;
 Ko do zdej
 Za naprej
 Slovite drage vekomej.

Ljubezni sladke spone
 Naj vežejo vaš na naš rod
 V njim sklepajte zakone
 De nikdar več naprej od tod
 Hčer sinov
 Zarod nov
 Ne bo pajdaš sovražnikov.

Mladenči, zdaj se pije
 Zdravljica vaša, vi naš up;
 Ljubezni domačije
 Noben naj vam ne vsmerti strup;
 Ker po nas
 Bode vas
 Jo serčno branit' klical čas

Živé naj vsi naródi
 Ki dan dočakat' hrepené
 Ki, koder solnce hódi
 Ne bo pod njim súžne glavé
 Kupca ta
 Njim velja
 Naj bog jim dobro srečo da.

Visoko zdaj, prijatli,
 Kozarce zase vzdignimo
 Ki smo se [vsi] pobratli
 Saj eno misel mislimo;
 Bog naj te
 Bog naj me
 Naj nas živi tovarše vse!

Dr. Prešerin.

V 3. verzú zadnje kitice je tiskano: »Ki smo zató se zbrat'li,« in na koncu vrstice pisano le »pobratli«; besedico »vsi« sem torej jaz vrinil.

R. Krmaznar.

Pesnik Josip Pagliaruzzi-Krilan. — »Goriška tiskarna« A. Gabrščka nam je poslala to-le tiskano okrožnico: »Deset let je že preteklo, kar je legel v prijaznem Kobaridu na Goriškem k večnemu počitku nadepolni mlad pesnik — Krilan, ki je bil postal ljubljene slovenskega čitajočega občinstva. Njegove ljubke liriške pesmice, pa tudi romance in balade so kazale velik talent, ki je veliko obetal svojemu narodu. Ali: »Slovenec nima sreče, kar dá mu, hitro spet mu vzame čas!« — zgodilo se je tudi tu.

Za svojima bratoma šel je tudi on nepričakovano v grob. Vsa Slovenija je plakala na izgubi tega mladega svojega ljubljenca. — Glavni dedič g. Anton Klodič vitez Sabladolski je leta 1887. izdal prvi zvezek Krilanovih poezij, katere je pozdravil slovenski narod z oduševljenjem. Obljubljen je bil še drugi in tretji zvezek, ali nismo ju dočakali. Zlaj pa ju vendarle dobimo »Goriška tiskarna« A. Gabršček je odkupila od glavnega dediča vse spise, katere izda v znani »Slovanski knjižnici«. Vsi spisi so proračunjeni nekako na pet snopičev, štiri pesmij in jeden proze; pesmi izidejo v dveh dvojnatih snopičih, proza pa v jednom, kateri priobči tudi životopis in sliko pokojnega pesnika, ljubljenca goriških Slovencev. Na tak način dobimo vsega Krilana za 75 kr., dočim je samo prvi zvezek stal 1 gld. Zdaj se lahko razširijo Krilanovi spisi v najrevnejšo kočo — in to bo najlepša proslava desetletnice njegove smrti.

Opozarjamo, da takó ceno dobe te spise le naročniki »Slovauske knjižnice«, po knjigarinah pa bodo precej dražji. Zato svetujemo vsem imovitejšim rojakom, naj podpirajo to književno podjetje, ki je zelo ceno, namreč s poštnino le 15 kr. za vsak snopič, obsežen povprečno 6 pol. Doslej je izšlo že 41 snopičev. Izhaja v imenovani tiskarni 15. dan vsakega meseca.

Nove pesmi Gregorčičeve, objavljene v srbsko-hrvaškem listu. V 6. številki sarajevske »Nade« je objavljen nov proizvod našega dičnega pesnika Simona Gregorčiča, pesem »Cvetličarki« v slovenskem originalu in poleg njega hrvaški prevod iz peresa J. Milakovića. Čeprav je prevod spreten, bi bili vendar videli rajši ali točen prevod v prozi, ali pa samo manj umljive slovenske besede in oblike raztolmačene. Da je pesem dostojna našega pesnika, tega menda ni treba poudarjati.

V 17. številki »Nade« je zopet objavljen Gregorčičev original in Milakovičev prevod pesnice »Prisilna poroka«. Prevoditelj je prevel »pust« z besedo »post«. Ali ljudje se ne ženijo v postu, nego v »pustu« ali »predpustu«, t. j. v dobi, predno se »pusti« meso, in v kateri se »puste« šale uganjajo.

Pisma o književnosti u Slovenaca. Napisao prof. Andra Gavrilović. U Beogradu. Štamparija Petra K. Tauaskovića do delijske česme, 1895. Cena dva dinara (= 1 gld. avr. vr.) — XXXVI. izdanje Čupičeve zadužbine. 180 str. vel. 8°.

Ljubljanski Zvon je že v 7. zvezku objavil, da je izšla ta knjiga. Sedaj smo knjigo dobili in jo lahko ocenimo, kakor smo obetali v 7. zvezku. Mimogrede bodi omenjeno, da ustanovnik »Čupičeve zadužbine« ni bil kape/an, nego kape/an.

V predgovoru omenja pisatelj vse spise slovenske, večinoma pripovedne, katere so različni prevodilci priobčili srbskemu občinstvu. Vsega ni mnogo, ali vendar smelo trdimo, da je več iz slovenščine na srbsčino prevedeno, nego iz srbskega jezika na slovenski, posebej v novejši dobi. Vzrok temu treba pač iskati v tem, da čitajo mnogi izobraženi Slovenci srbske originale, poglavito pa v tem, da se v Slovincih prevodi sploh prezirajo in to po krivici prezirajo. — Pisatelj vestno navaja vse važnejše vire za slovensko književno zgodovino ter jih je tudi dejanski porabil. Žal, da so ti viri pretežno suhoparne biografske date; pravih literarnih študij, iz katerih bi mogel čitatelj spoznavati duha, smer in vrednost pisateljev, je ubogo malo. Rokopis je pregledal g. dr. Val. Oblak, in po njegovih napotkih je pisatelj popravil svoje delo.

Vso literarno zgodovino je pisatelj popisal v desetih pismih.

V prvem pismu se ozira pisatelj na narod in na staro politično ter književno zgodovino njegovo, na jezik, selišča, broj, vero, upravo, politično usodo. Vse je prikazano jezgrovito, kratko in pravilno.